

รายงานการวิจัย

เรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี
คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง
(Employers/Superiors' Satisfaction with the Accounting Graduates,
Faculty of Commerce & Management, Prince of Songkla University, Trang Campus)

อาจารย์สุดใจ ขอเสริมศรี
อาจารย์นราภรณ์ จันทรน้อย
นางวิณา แพ้พิน

คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง
ปีงบประมาณ 2551

**การศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี
คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง**

นางสาวสุดใจ ขอเสริมศรี

MA (Managerial Accounting), อาจารย์

นางสาวนราภรณ์ จันทร์น้อย

บธม. (การบัญชีเพื่อการวางแผนและควบคุม), อาจารย์

นางวีณา แพ้พิน

บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการ), นักวิชาการการศึกษา

คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2549 และปีการศึกษา 2550 และเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ต่อบัณฑิตจำแนกตามสาขาวิชา ผลการวิจัยพบว่า นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ทุกสาขาวิชา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากถึง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพ ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ส่วนการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ต่อบัณฑิตจำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการบริหารระบบสารสนเทศทางการบัญชี สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) ไม่แตกต่างกันในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ต่อบุคคลลักษณะของบัณฑิต จำแนกตามประเภทของหน่วยงานราชการ / รัฐวิสาหกิจ กับ นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิตของหน่วยงานเอกชน มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตแตกต่างกันในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิตวิชาชีพบัญชี

ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

คณะพาณิชย์ศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง เปิดสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี หลักสูตร 4 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 และสาขาวิชาการบัญชี หลักสูตร 2 ปี (ต่อเนื่อง) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 บัณฑิตสำเร็จการศึกษา ทั้ง 3 สาขาวิชา รวม 629 คน ซึ่งการจัดการศึกษาตามหลักสูตร มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพ และมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่าง ๆ เป็นสำคัญแล้ว ยังได้มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และ จรรยาบรรณในวิชาชีพ รวมถึงการพัฒนาบุคลิกภาพ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามเกณฑ์คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คุณภาพบัณฑิตนับเป็นจุดเน้นที่สำคัญ ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ให้ความสำคัญในการผลิตบัณฑิต และการประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีการสอนระดับปริญญาตรี กำหนดให้ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิตเป็นดัชนีตัวบ่งชี้ที่สำคัญ (Key Performance Indicator: KPI) ในมาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต อีกทั้ง พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทำบัญชี ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทางการบัญชีในระดับปริญญาตรี เพราะการประกอบวิชาชีพบัญชีได้ขยายครอบคลุมงานออกไปหลายด้าน คือ ด้านการทำบัญชี การสอบบัญชี การวางระบบบัญชี และบริการด้านอื่น ๆ อีกทั้งความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และความคาดหวังของสังคมที่มีต่อการผลิตบัณฑิตวิชาชีพให้มีความรู้คู่คุณธรรมในการประกอบอาชีพ สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพบัณฑิต จึงต้องการให้หน่วยงาน สมาคม /วิชาชีพ ทั้งภาครัฐ และเอกชนเข้ามามีบทบาทในการกำกับดูแลและสนับสนุนส่งเสริมด้านคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้สาขาวิชาของมหาวิทยาลัยสามารถนำข้อมูลงานวิจัยนี้มาวางแผนการศึกษา แนวการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ต่อไป

คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี คณะพาณิชย์ศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2549 และปีการศึกษา 2550 จำนวน 2 รุ่น ตามกรอบที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) และตามเกณฑ์คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คือ ด้านการนำความรู้ความสามารถทางวิชาการ /วิชาชีพมาใช้ในการทำงาน ด้านความรู้พื้นฐาน ความสามารถทั่วไป ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ที่ส่งผลต่อการทำงาน และความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ของบัณฑิต โดยเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี จำแนกตามสาขาวิชา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชีแต่ละสาขา
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจ ของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี จำแนกตามสาขาวิชา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชีแต่ละสาขาวิชา
2. ทราบถึงคุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพบัญชีที่นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ต้องการ
3. ทราบถึงความคิดเห็นของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชีแต่ละสาขาวิชา
4. นำผลการวิจัยที่ได้ เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฯ กำหนดแผนกลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต เพื่อสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก หรือทัศนคติในทางที่ดีของบุคคลที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย หรือความรู้สึกขั้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์
2. นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิตทั้งในภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ที่เป็นผู้บังคับบัญชาโดยสายการบังคับบัญชา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของบัณฑิต และมีส่วนร่วมในการประเมินผลการทำงานของบัณฑิตวิชาชีพของคณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ
3. บัณฑิตวิชาชีพบัญชี หมายถึง บัณฑิตที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง)
4. สาขาวิชาการบัญชี หมายถึง สาขาวิชาที่กำหนดแผนการเรียน 4 ปี โดยมีจำนวนหน่วยกิตที่เรียนเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี รวม 17 วิชา 51 หน่วยกิต และเรียนวิชาชีพบัญชีทางด้านคอมพิวเตอร์ 1 วิชา 3 หน่วยกิต
5. สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี หมายถึง สาขาวิชาที่กำหนดแผนการเรียน 4 ปี โดยมีจำนวน หน่วยกิตที่เรียน เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี รวม 12 วิชา 36 หน่วยกิต และเรียนวิชาชีพทางด้านคอมพิวเตอร์ 6 วิชา 18 หน่วยกิต
6. สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) หมายถึง สาขาวิชาที่กำหนดแผนการเรียน 2 ปี เริ่มจากนักศึกษาวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี โดยมีจำนวนหน่วยกิตที่เรียนเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี รวม 11 วิชา 33 หน่วยกิต และเรียนวิชาชีพบัญชีทางด้านคอมพิวเตอร์ 1 วิชา 3 หน่วยกิต

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะความพึงพอใจของนายจ้าง/ ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ระดับปริญญาตรี หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี และสาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2549 และ ปีการศึกษา 2550 ในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพ ด้านความรู้พื้นฐาน ด้านความสามารถทั่วไป ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ของบัณฑิตที่ได้งานทำแล้ว

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่

1. ลักษณะทั่วไปของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ดังนี้
  - 1.1 เพศ
  - 1.2 ระดับการศึกษา
  - 1.3 ประสบการณ์
  - 1.4 ความสัมพันธ์กับบัณฑิต
2. ลักษณะขององค์กร
  - 2.1 ประเภทหน่วยงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่

ความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ซึ่งสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549 และปีการศึกษา 2550 แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ / วิชาชีพ
2. ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป
3. ด้านบุคลิกภาพ
4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ บัณฑิตวิชาชีพบัญชี และนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต เฉพาะบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง จำนวน 2 รุ่น (รุ่นสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2549 และปีการศึกษา 2550) รวม 595 คน จำแนกตามสาขาวิชา ดังนี้

1. สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 254 คน
2. สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี จำนวน 178 คน
3. สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) จำนวน 163 คน

กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่ม

กลุ่มตัวอย่างสำหรับแจกแบบสอบถาม ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Random Sampling จำแนกตามสาขาวิชา จากจำนวนประชากร 595 คน โดยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ค่าความเชื่อมั่น 95% โดยยอมให้มีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นได้ในระดับ $\pm 5\%$ ของตาราง Yamane ซึ่งจะได้ขนาดตัวอย่าง 226 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตาราง แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำแนกบัณฑิตตามสาขาวิชา /นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต

บัณฑิตตามสาขาวิชา	จำนวน(คน)	
	ประชากร	ตัวอย่าง
สาขาวิชาการบัญชี	254	96
สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี	178	68
สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง)	163	62
รวม	595	226

นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ตามสาขาวิชา	จำนวน(คน)	
	ประชากร	ตัวอย่าง
สาขาวิชาการบัญชี	254	96
สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี	178	68
สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง)	163	62
รวม	595	226

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิชาชีพบัญชี และ นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตวิชาชีพบัญชี

เพื่อศึกษาข้อมูลของบัณฑิตเบื้องต้นในการทำงานเพื่อนำมาวิเคราะห์ความพึงพอใจ ของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิต เพื่อทราบความพึงพอใจ ของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ต่อบัณฑิตแต่ละสาขาวิชาชีพ ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ มีลักษณะเป็นการเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของ นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต และสภาพของหน่วยงาน

เพื่อศึกษาข้อมูลของ นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต และสภาพของหน่วยงาน เพื่อนำมาวิเคราะห์และอภิปรายร่วมกับแบบสอบถามความพึงพอใจ ของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต เพื่อทราบความพึงพอใจ ของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ต่อบัณฑิตแต่ละสาขาวิชาชีพ ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ มีลักษณะเป็นการเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

โดยประเมินคุณลักษณะบัณฑิต 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ / วิชาชีพ ด้านความรู้พื้นฐาน ความสามารถทั่วไป ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหน่วยงาน

เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในคุณลักษณะต่าง ๆ ของบัณฑิตที่นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ต้องการ โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างแต่ละสาขาวิชารวม จำนวน 226 คน ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์แยกตามสาขาวิชา ดังนี้

บัณฑิตตามสาขาวิชา	กลุ่มตัวอย่างที่แจก แบบสอบถาม (คน)	แบบสอบถามที่ สมบูรณ์ (คน)	ร้อยละ
สาขาวิชาการบัญชี	96	47	48.95
สาขาวิชาการระบบสารสนเทศทางการบัญชี	68	32	47.05
สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง)	62	43	69.35
รวม	226	122	100.00

นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ตามสาขาวิชา	กลุ่มตัวอย่างที่แจก แบบสอบถาม (คน)	แบบสอบถามที่ สมบูรณ์ (คน)	ร้อยละ
สาขาวิชาการบัญชี	96	54	40.91
สาขาวิชาการระบบสารสนเทศทางการบัญชี	68	31	23.48
สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง)	62	47	35.61
รวม	226	132	100.00

การรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ รวบรวมข้อมูล จาก 2 แหล่ง คือ

1. ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จากบัณฑิตวิชาชีพบัญชี และนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549 และปีการศึกษา 2550 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ต่อบัณฑิตวิชาชีพ คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

2. ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ โดยศึกษาและวิเคราะห์จากงานวิจัยของสถาบันต่าง ๆ ที่ศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ต่อบัณฑิตคณะวิชาต่าง ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตวิชาที่พบัญชี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของ นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต และสภาพของหน่วยงาน ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ต่อบัณฑิตวิชาที่พบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549 และปีการศึกษา 2550 ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่า independent Samples-test (Scheffe) การทดสอบเอฟ (F-test) ใช้วิธีวิเคราะห์ตัวแปรทางเดียว (One Way Anova) โดยวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อ เฉพาะด้านและรวมทุกด้าน แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง พร้อมบรรยาย

กำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต มากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต มาก
2.50 – 3.49	หมายถึง ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต น้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต น้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 นำเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหน่วยงาน (นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต) ต่อบุคคลลักษณะของบัณฑิตที่ต้องการในภาพรวม เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตวิชาที่พบัญชีของสถาบัน

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรม รวมถึงแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ การศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รุ่นปีการศึกษา 2543 และงานวิจัย เรื่อง การสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรีปีการศึกษา 2548 และงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

โวลแมน (Wolman, 1971 : 333) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกมีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ความต้องการหรือแรงจูงใจ

กิลเมอร์ (Gilmer, 1966 : 255) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ผลของทัศนคติต่าง ๆ ของบุคคลที่มีต่อองค์ประกอบของงาน

อุทัยพรรณ สุดใจ (2545 : 7) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยอาจจะเป็นไปในเชิงประเมินค่า ว่าความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ

สุภาลักษณ์ ชัยอนันต์ (2540 : 17) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวที่รู้สึกเป็นสุขหรือยินดีที่ได้รับการตอบสนองความต้องการในสิ่งที่ขาดหายไป หรือสิ่งทำให้เกิดความไม่สมดุล ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมที่จะแสดงออกของบุคคล ซึ่งมีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมใด ๆ นั้น

โคร์แมน "Korman ได้จำแนกทฤษฎีความพึงพอใจในงานออกเป็น 2 กลุ่มคือ (สมศักดิ์ คงเที่ยง และ อัญชลี โพธิ์ทอง, 2542 : 161-162)"

1. ทฤษฎีการสนองความต้องการ กลุ่มนี้ถือว่าความพึงพอใจ ในงานเกิดจากความต้องการส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อผลที่ได้รับจากงานกับการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายส่วนบุคคล
2. ทฤษฎีการอ้างอิงกลุ่ม ความพึงพอใจในงานมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับคุณลักษณะของงาน ตามความปรารถนาของกลุ่ม ซึ่งสมาชิกให้กลุ่มเป็นแนวทางในการประเมินผลการทำงาน

มัมฟอร์ด "Manford ได้จำแนกความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจงาน จากผลการวิจัยออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้ (สมศักดิ์ คงเที่ยง และอัญชลี โพธิ์ทอง, 2542 : 162)"

1. กลุ่มความต้องการทางด้านจิตวิทยา กลุ่มนี้ได้แก่ Maslow, A.H. , Herzberg, F และ Likert R. โดยมองความพึงพอใจงานเกิดจากความต้องการของบุคคลที่ต้องการความสำเร็จของงานและความต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น
2. กลุ่มภาวะผู้นำมองความพึงพอใจงานจากรูปแบบและการปฏิบัติของผู้นำที่มีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา กลุ่มนี้ได้แก่ Blake R.R., Mouton J.S. และ Fiedler R.R.
3. กลุ่มความพยายามต่อรางวัล เป็นกลุ่มที่มองความพึงพอใจจากรายได้ เงินเดือน และผลตอบแทนอื่น ๆ กลุ่มนี้ ได้แก่ กลุ่มบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์ (Manchester Business School)
4. กลุ่มอุดมการณ์ทางการจัดการมองความพึงพอใจจากพฤติกรรมการบริหารงานขององค์กร ได้แก่ Crogier M. และ Coulder G.M.
5. กลุ่มเนื้อหาของงานและการออกแบบงาน ความพึงพอใจงานเกิดจากเนื้อหาของตัวงาน กลุ่มแนวคิดนี้มาจากสถาบันทาวิสตอค (Tavistock Institute) มหาวิทยาลัยลอนดอน

สจีวิต ออสแคมป์ ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจไว้ 3 ประการคือ (งานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2550 : 6)

1. ความพึงพอใจเป็นสภาพการณ์ที่เกิดจากผลสำเร็จที่เป็นไปตามที่บุคคลคาดหวังไว้
2. ความพึงพอใจเป็นระดับของความสำเร็จที่เป็นไปตามความต้องการ
3. ความพึงพอใจเป็นการที่งานได้เป็นไปตามที่คาดหวังหรือตอบสนองคุณค่าของบุคคล

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 125) กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจงานไว้ดังนี้

1. การรับรู้ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจทำให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้ในการสร้างปัจจัยต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงาน
2. ความพึงพอใจในการทำงานทำให้บุคคลมีความตั้งใจในการทำงาน ลดการขาดงาน การลางาน การมาทำงานสายและการขาดความรับผิดชอบที่มีต่องาน

3. ความพึงพอใจในการทำงานเป็นการเพิ่มผลผลิตของบุคคล ทำให้องค์การมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์การได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2550) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รุ่นปีการศึกษา 2548 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ / วิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถทั่วไป ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ พบว่า ในภาพรวมนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต ในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ / วิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถทั่วไป ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 7.79) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิตภาครัฐ และนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิตภาคเอกชน พบว่า มีความพึงพอใจแตกต่างกันในภาพรวม และรายชื่อ ระหว่างนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิตภาครัฐกับนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิตภาคเอกชน ยกเว้นข้อความสามารถในการเรียนรู้ ศึกษาเพิ่มเติมและแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อพัฒนางาน มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

งานพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการบริหาร กองแผนงาน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2550) ได้วิจัยเรื่อง การสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรีปีการศึกษา 2548 มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนายจ้างที่มีต่อคุณสมบัติของบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2548 และคุณสมบัติบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ พร้อมทั้งเปรียบเทียบคุณสมบัติของบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กับคุณสมบัติของบัณฑิตที่นายจ้างต้องการว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 3.68) หากประเมินเป็นกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ระดับความพึงพอใจ ของกลุ่มสังคมศาสตร์ฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.79 และกลุ่มศิลปกรรมศาสตร์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 3.25 ทั้งนี้ คุณสมบัติเด่นของบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่นายจ้างมีความเห็นตรงกันทั้ง 7 กลุ่มสาขาวิชา มี 2 คุณสมบัติ คือ 1) มนุษย์สัมพันธ์ และ 2) ความซื่อสัตย์ สุจริต ในขณะที่คุณสมบัติที่ควรปรับปรุงที่นายจ้างมีความเห็นตรงกัน 4 กลุ่มสาขาวิชาขึ้นไป มี 6 คุณสมบัติ คือ 1) ความสามารถในการบริหารจัดการ 2) การใช้ภาษาอังกฤษขั้นพูดและเขียนได้ตอบได้ 3) ความเป็นผู้นำ 4) ความสามารถในการวางแผนการทำงาน 5) ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ และ 6) การใช้ภาษาต่างประเทศ(ภาษาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ) ขั้นพูด และเขียนได้ตอบได้ นอกจากนี้มีหนึ่งคุณสมบัติที่ค่าเฉลี่ยคุณสมบัติบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์สูงกว่านายจ้างต้องการ คือ การประพฤติปฏิบัติในกรอบของศาสนาที่ตนนับถือ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาจากบัณฑิต รุ่นปีการศึกษา 2547

รัชฎาธิโสภาและคณะ (2548) ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รุ่นปีการศึกษา 2543 และเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต จำแนกตามคณะและประเภทของนายจ้าง พบว่านายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รุ่นปีการศึกษา 2543 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการทำงาน ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และด้านคุณธรรมจริยธรรมและ

จรรยาบรรณในวิชาชีพ สำหรับการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต จำแนกตามประเภทของ นายจ้าง พบว่า นายจ้างของหน่วยงานราชการ /รัฐวิสาหกิจ กับ นายจ้างของหน่วยงานเอกชน มีความพึงพอใจต่อบัณฑิต แตกต่างกันในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนายจ้างของหน่วยงานราชการ /รัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตมากกว่านายจ้างของหน่วยงานเอกชน

เบญจวรรณ ชุณหากาญจน์ (2551) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อคุณสมบัติของบัณฑิตคณะบัญชี ซึ่งสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2542 และ 2543 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับคุณสมบัติของบัณฑิตที่นายจ้างต้องการว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยแบ่งคุณสมบัติของบัณฑิตออกเป็น 3 ด้าน คือ ความรู้ความสามารถด้านวิชาการ ด้านความสามารถในการทำงาน และด้านบุคลิกภาพทั่วไป ผลการศึกษาพบว่า นายจ้างประเมินความพึงพอใจที่มีต่อคุณสมบัติของบัณฑิตคณะบัญชี ในภาพรวมทุกกลุ่มคุณสมบัติอยู่ในระดับดีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 สำหรับคุณสมบัติของบัณฑิต คณะบัญชีที่นายจ้างประเมินมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการพูดและการเขียน วิธีแก้ปัญหา สามารถทำได้โดยการเพิ่มวิชาภาษาอังกฤษในหลักสูตรให้มากขึ้น การใช้ตำราภาษาอังกฤษในการสอนและกำหนดให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดเป็นภาษาอังกฤษ การจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษและการจัดสอบความรู้ด้านภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาทุกคนเป็นประจำทุกปีการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลของการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตวิชาชีพบัญชี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต และสภาพของหน่วยงาน

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

ส่วนที่ 4 นำเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหน่วยงาน (นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ต่อบุคคลลักษณะของบัณฑิตที่ต้องการในภาพรวม เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตวิชาชีพของสถาบัน

และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมายที่ตรงกัน คณะผู้วิจัยจึงกำหนด อักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ACC (Accounting) แทน สาขาวิชาการบัญชี

AIS (Accounting Information System) แทน สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ACC-CP (Accounting – Continuing Program) แทน สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง)

สถิติที่ใช้วิเคราะห์

1. ค่าร้อยละ (Percentage) โดยมีสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 101)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

- เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
 f แทน ค่าความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
 n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนน มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

- เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

- เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 x แทน คะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 $\sum$ แทน คะแนนผลรวม

4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ค่า t-test (อ้างอิงในลัคน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536 : 84-85)

4.1 กรณีที่มีความแปรปรวนเท่ากันใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}} \quad df = n_1 + n_2 - 2$$

- เมื่อ t แทน ค่าการแจกแจงของที (t-Distribution)
 $\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
 $\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2
 S_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

4.2 กรณีที่มีความแปรปรวนไม่เท่ากันใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}, df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}\right)}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1}\right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าการแจกแจงของที (t-Distribution)
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

5. การทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้วิธีวิเคราะห์ตัวแปรทางเดียว (One Way Anova) โดยใช้สูตร (อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ , 2536 : 95)

$$F = \frac{MS_B}{MS_w}, df = k, n_1 = k$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F - Distribution) F
	MS_B	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison test) วิธีการทดสอบของเซฟเฟ (Scheffe') (Byrkit 2nd ed. 1975 : 276 - 277) สูตรการหาจุดวิกฤต ใช้การทดสอบ F ดังสูตร

$$F = \frac{(\bar{x}_i - \bar{x}_j)}{(k-1)MS_w \left\{ \frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right\}}$$

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตวิชาชีพและตำแหน่งงาน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตวิชาชีพและตำแหน่งงาน

ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตวิชาชีพบัญชีและตำแหน่งงาน	จำนวน (n = 122)	ร้อยละ (100)
1. สาขาวิชา		
สาขาวิชาการบัญชี	47	38.52
สาขาวิชาการระบบสารสนเทศทางการบัญชี	32	26.23
สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง)	43	35.25
2. ปีที่สำเร็จการศึกษา		
ปีการศึกษา 2549	39	31.97
ปีการศึกษา 2550	83	68.03
3. เพศ		
ชาย	23	18.85
หญิง	99	81.15
4. อายุ		
22 - 25 ปี	121	99.18
26 - 29 ปี	1	0.82
5. ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม เมื่อสำเร็จการศึกษา (GPA)		
ระหว่าง 2.00 - 2.50	42	34.43
ระหว่าง 2.51 - 3.00	48	39.34
ระหว่าง 3.01 - 3.50	28	22.95
ระหว่าง 3.51 - 4.00	4	3.28

ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตวิชาชีพบัญชีและตำแหน่งงาน	จำนวน (n = 122)	ร้อยละ (100)
6. ระยะเวลาที่ใช้เวลาในการหางานทำ		
ได้งานทันที	21	17.21
ใช้เวลา 1 - 2 เดือน	61	50.00
ใช้เวลา 3 - 4 เดือน	23	18.85
ใช้เวลา 5 - 6 เดือน	7	5.74
ใช้เวลามากกว่า 6 เดือน	10	8.20
7. ประเภทของงานที่ทำ		
ข้าราชการ /เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ	23	18.85
เจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	5	4.10
พนักงานบริษัท /องค์กรธุรกิจเอกชน	86	70.49
อื่น ๆ	8	6.56
8. ลักษณะงานที่ทำ ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา		
ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา	86	70.49
ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา	36	29.51
9. ชื่อตำแหน่งของงานที่ทำ		
สมุหบัญชี	1	0.82
หัวหน้างาน	1	0.82
พนักงานบัญชีทั่วไป	65	53.28
อื่น ๆ	55	45.08
10. เงินเดือน /รายได้ เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 8,000 บาท	37	30.33
8,001 - 12,000 บาท	52	42.62
12,001 - 16,000 บาท	25	20.49
16,001 - 20,000 บาท	8	6.56
มากกว่า 20,000 บาท	0	0.00

ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตวิชาชีพบัญชีและตำแหน่งงาน	จำนวน (n = 122)	ร้อยละ (100)
11. บัณฑิตสามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมา ประยุกต์ใช้กับตำแหน่งที่ทำอยู่		
มากที่สุด	11	9.02
มาก	54	44.26
ปานกลาง	45	36.89
น้อย	4	3.28
น้อยที่สุด	8	6.56
12. บัณฑิตมีความพึงพอใจในงานที่ทำ		
พอใจ	95	77.87
ไม่พอใจ	27	22.13
ถ้าพอใจ พพอใจในเรื่อง (เลือกตอบได้หลายข้อ)	(n = 95)	
ระบบงาน	48	50.53
ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา	58	61.05
ค่าตอบแทน	47	49.47
มีความมั่นคง	51	53.68
มีความก้าวหน้า	24	25.26
อื่น ๆ	6	6.32
ถ้าไม่พอใจ ไม่พอใจในเรื่อง (เลือกตอบได้หลายข้อ)	(n = 27)	
ระบบงาน	11	40.74
ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา	10	37.04
ค่าตอบแทน	15	55.56
ไม่มีความมั่นคง	8	29.63
ไม่มีความก้าวหน้า	11	40.74
อื่น ๆ	3	11.11

ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตวิชาชีพบัญชีและตำแหน่งงาน	จำนวน (n = 122)	ร้อยละ (100)
13. ความรู้ความสามารถพิเศษ ที่ส่งเสริมการทำงานของ ท่านให้ นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต มีความพึงพอใจ (เลือกตอบได้หลายข้อ)		
ด้านภาษาต่างประเทศ	19	15.57
ด้านการใช้คอมพิวเตอร์	107	87.70
ด้านความรู้ความสามารถอื่น ๆ	41	33.61

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตวิชาชีพบัญชีและตำแหน่งงาน จากแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 122 คน พบว่า

- สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 38.52 เป็นบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี ร้อยละ 35.25 เป็นบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) และร้อยละ 26.23 เป็นบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารระบบสารสนเทศทางการบัญชี
- ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 68.03 เป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2550 และร้อยละ 31.97 เป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549
- เพศ ร้อยละ 81.15 เป็นบัณฑิตเพศหญิง และร้อยละ 18.85 เป็นบัณฑิตเพศชาย
- อายุ ร้อยละ 99.18 เป็นบัณฑิตมีช่วงอายุระหว่าง 22 - 25 ปี และร้อยละ 0.82 เป็นบัณฑิตที่มีช่วงอายุ 26 - 29 ปี
- ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมเมื่อสำเร็จการศึกษา (GPA) ร้อยละ 34.43 บัณฑิตมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00 - 2.50 ร้อยละ 39.34 มีระดับผลการเรียนสะสมระหว่าง 2.51 - 3.00 ร้อยละ 22.95 มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.01 - 3.50 และร้อยละ 3.28 มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ระหว่าง 3.51 - 4.00
- ระยะเวลาที่ใช้ในการหางานทำของบัณฑิต ร้อยละ 17.21 ได้งานทันที ร้อยละ 50.00 ใช้เวลาประมาณ 1 - 2 เดือน ร้อยละ 18.85 ใช้เวลา 3 - 4 เดือน ร้อยละ 5.74 ใช้เวลาในการหางานประมาณ 5 -6 เดือน และร้อยละ 8.20 ใช้เวลามากกว่า 6 เดือน
- ประเภทของงานที่ทำ ร้อยละ 70.49 เป็นพนักงานบริษัท /องค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 18.85 เป็นข้าราชการ /เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ ร้อยละ 6.56 เป็นประเภทอื่น ๆ เช่น ลูกจ้างชั่วคราว เป็นต้น และร้อยละ 4.10 เป็นประเภทเจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
- ลักษณะงานที่ทำ ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 70.49 บัณฑิตทำงานตรงตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 29.51 ทำงานไม่ตรงกับสาขาที่สำเร็จการศึกษา
- ตำแหน่งของงานที่ทำ ร้อยละ 0.82 ทำงานในตำแหน่งสมุหบัญชีและหัวหน้างานบัญชี ร้อยละ 53.28 ทำงานตำแหน่งพนักงานบัญชีทั่วไป ร้อยละ 45.08 ทำงานในตำแหน่ง อื่น ๆ เช่น นักวิชาการการเงิน พนักงานฝ่ายเข้าซื้อ เจ้าหน้าที่จัดซื้อสินค้า เลขานุการ พนักงานธุรการ พนักงานฝ่ายสินเชื่อ เจ้าหน้าที่

ตรวจสอบภายใน พนักงานฝ่ายพัฒนาลูกค้า พนักงานประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่สถิติ อาจารย์ผู้สอน ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ เป็นต้น

10. เงินเดือน /รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบัณฑิต ร้อยละ 30.33 มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 8,000 บาท/เดือน ร้อยละ 42.62 มีรายได้เฉลี่ย 8,001 – 12,000 บาท /เดือน ร้อยละ 20.49 มีรายได้เฉลี่ย 12,001 – 16,000 บาท /เดือน และ ร้อยละ 6.56 มีรายได้เฉลี่ย 16,001 – 20,000 บาท/เดือน

11. บัณฑิตสามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับตำแหน่งงานที่ทำ ร้อยละ 9.02 สามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับตำแหน่งงานระดับมากที่สุด ร้อยละ 44.26 ระดับมาก ร้อยละ 36.89 ระดับปานกลาง ร้อยละ 3.28 ระดับน้อย และร้อยละ 6.56 สามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้ได้ในระดับน้อยที่สุด

12. บัณฑิตมีความพึงพอใจในงานที่ทำ ร้อยละ 77.87 มีความพึงพอใจในงานที่ทำ และร้อยละ 22.13 ไม่มีความพึงพอใจในงานที่ทำ

มีความพึงพอใจในงานที่ทำ ร้อยละ 50.53 พอใจเรื่องระบบงาน ร้อยละ 61.05 พอใจเรื่องตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 49.47 พอใจเรื่องค่าตอบแทน ร้อยละ 53.68 พอใจเรื่องความมั่นคง ร้อยละ 25.26 พอใจเรื่องความก้าวหน้า และร้อยละ 6.32 พอใจในเรื่องอื่น ๆ เช่น ที่ทำงานอยู่ใกล้บ้าน งานมีความเป็นอิสระ เจ้านายมีความเป็นกันเอง เป็นต้น

ไม่มีความพึงพอใจในงานที่ทำ ร้อยละ 40.74 ไม่พอใจเรื่องระบบงาน ร้อยละ 37.04 ไม่พอใจเรื่องไม่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 55.56 ไม่พอใจเรื่องค่าตอบแทน ร้อยละ 29.63 ไม่พอใจเรื่องไม่มีความมั่นคง ร้อยละ 40.74 ไม่พอใจเรื่องไม่มีความก้าวหน้า และร้อยละ 11.11 ไม่พอใจในเรื่องอื่น ๆ เช่น ย้ายตำแหน่งการทำงานบ่อย การบริหารโดยคน ๆ เดียวในการตัดสินใจ เป็นต้น

13. ความรู้ความสามารถพิเศษ ที่ส่งเสริมการทำงานของบัณฑิตให้ นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต มีความพึงพอใจ ร้อยละ 87.70 คือความรู้ความสามารถด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 33.61 ความรู้ความสามารถด้านอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการวิเคราะห์และประยุกต์ความรู้วิชาการมาใช้กับงาน การใช้โปรแกรมทางการบัญชี ความสามารถด้านงานเอกสาร การติดต่อสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เป็นต้น และร้อยละ 15.57 คือความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต และหน่วยงาน

ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี

จากตารางแสดงจำนวนผู้ประเมินบัณฑิต จำนวน 132 คน ร้อยละ 40.91 เป็นผู้ประเมินบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี ร้อยละ 23.48 เป็นผู้ประเมินบัณฑิตสาขาวิชาการระบบสารสนเทศทางการบัญชี และร้อยละ 35.61 เป็นผู้ประเมินบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) ดังนี้

สถานภาพของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิต	จำนวน (n = 132)	ร้อยละ (100)
1. เพศ		
ชาย	53	40.15
หญิง	79	59.85
2. อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	26	19.70
31 - 40 ปี	43	32.58
41 - 50 ปี	44	33.33
มากกว่า 50 ปี	19	14.39
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาโท /เอก หรือเทียบเท่า	20	15.15
ปริญญาตรี	103	78.03
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	3.79
อื่น ๆ	4	3.03
4. ตำแหน่งงานปัจจุบัน		
ผู้อำนวยการ /หัวหน้าหน่วยงาน	12	9.09
ผู้จัดการ	46	34.85
หัวหน้าฝ่าย /แผนก	46	34.85
อื่น ๆ	28	21.21
5. ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	19	14.39
6 - 10 ปี	31	23.49
11 - 15 ปี	24	18.18
16 - 20 ปี	25	18.94
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	33	25.00

สถานภาพของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิต	จำนวน (n = 132)	ร้อยละ (100)
6. ความสัมพันธ์กับบัณฑิต		
ผู้บังคับบัญชาระดับต้น	52	39.39
ผู้บังคับบัญชาระดับกลาง	37	28.03
ผู้บังคับบัญชาระดับสูง	24	18.18
นายจ้าง	11	8.33
อื่น ๆ	8	6.06

จากตารางที่ 2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต และหน่วยงาน พบว่า

1. เพศ ร้อยละ 40.15 ผู้ประเมินบัณฑิตเป็นเพศชาย และร้อยละ 59.85 เป็นเพศหญิง โดยนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิตทุกสาขาวิชา มีสัดส่วนเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย
2. อายุของผู้ประเมิน ร้อยละ 19.70 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี ร้อยละ 32.58 มีอายุระหว่าง 31- 40 ปี ร้อยละ 33.33 มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี และมีอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.39
3. ระดับการศึกษา ร้อยละ 15.15 ผู้ประเมินบัณฑิตมีการศึกษาระดับปริญญาโท /เอก หรือเทียบเท่า ร้อยละ 78.03 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 3.79 มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และร้อยละ 3.03 มีระดับการศึกษาอื่น ๆ ตามลำดับ
4. ตำแหน่งงานปัจจุบัน ร้อยละ 9.09 ผู้ประเมินบัณฑิตมีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ /หัวหน้าหน่วยงาน ร้อยละ 34.85 มีตำแหน่งเป็นผู้จัดการ หัวหน้าฝ่าย /แผนก และร้อยละ 21.21 มีตำแหน่งอื่น ๆ เช่น เจ้าพนักงาน ผู้ช่วยหัวหน้าสายงาน อัยการอาวุโส นายกเทศมนตรี เป็นต้น
5. ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ร้อยละ 14.39 ผู้ประเมินบัณฑิตมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 23.48 มีประสบการณ์การทำงาน 6 - 10 ปี ร้อยละ 18.18 มีประสบการณ์การทำงาน 11 - 15 ปี ร้อยละ 18.94 มีประสบการณ์การทำงาน 16 - 20 ปี ร้อยละ 25.00 มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป
6. ความสัมพันธ์กับบัณฑิต ส่วนใหญ่ร้อยละ 39.39 ผู้ประเมินบัณฑิตมีความสัมพันธ์กับบัณฑิตในฐานะผู้บังคับบัญชาระดับต้น ร้อยละ 28.03 เป็นผู้บังคับบัญชาระดับกลาง ร้อยละ 18.18 เป็นผู้บังคับบัญชาระดับสูง ร้อยละ 8.33 เป็นนายจ้าง และร้อยละ 6.06 มีความสัมพันธ์กับบัณฑิตในฐานะอื่น ๆ เช่น รองหัวหน้างาน ผู้ร่วมงาน แผนกบุคคล เป็นต้น

ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนร้อยละข้อมูลหน่วยงานของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต

สภาพของหน่วยงาน	จำนวน (n = 132)	ร้อยละ (100)
1. ประเภทหน่วยงาน		
หน่วยงานราชการ	25	18.94
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	7	5.30
หน่วยงานเอกชน	94	71.21
อื่น ๆ	6	4.55
ในกรณีเป็นหน่วยงานเอกชน (ประเภทของกิจการ)		(N = 94)
เจ้าของคนเดียว	2	2.13
ห้างหุ้นส่วนจำกัด / สามัญ	7	7.45
บริษัทจำกัด	54	57.45
บริษัทมหาชนจำกัด	24	25.53
สถานศึกษา	5	5.32
อื่น ๆ	2	2.13
2. จำนวนบุคลากร / พนักงานในหน่วยงาน		
น้อยกว่า 10 คน	24	18.18
11 - 30 คน	37	28.03
31 - 50 คน	12	9.09
51 - 70 คน	7	5.30
71 - 90 คน	3	2.27
มากกว่า 90 คน	49	37.12
3. วิธีการคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงานในหน่วยงาน		
สอบข้อเขียน	69	52.27
สอบสัมภาษณ์	122	92.42
สอบปฏิบัติ	44	33.33
พิจารณาประวัติ / คุณสมบัติ / ประสบการณ์	87	65.91
อื่น ๆ	7	5.30

สภาพของหน่วยงาน	จำนวน (n = 132)	ร้อยละ (100)
4. สิ่งสำคัญที่สุดในการพิจารณาบุคลากร เข้าทำงาน ของหน่วยงาน	(n = 114)	
ระดับผลการศึกษา (ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม)	20	17.54
ระดับการศึกษา	34	29.82
สถาบันการศึกษา	9	7.89
ประสบการณ์การทำงานวิชาชีพ	37	32.46
อื่น ๆ	14	12.28
5. นโยบายการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน		
<u>มี</u> นโยบายการพัฒนาบุคลากร	128	96.97
<u>ไม่มี</u> นโยบายการพัฒนาบุคลากร	4	3.03
<u>ถ้ามี</u> วิธีการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน	(n = 128)	
จัดอบรมอย่างสม่ำเสมอ	60	46.88
สนับสนุนงบประมาณให้บุคลากรไปอบรม / สัมมนา / ดูงาน	49	38.28
ผสมผสาน ทั้ง 2 รูปแบบรวมกัน	19	14.84
6. หน่วยงานมีระบบการประเมินผลงานบุคลากร หรือไม่		
<u>มี</u> ระบบการประเมิน	125	94.70
<u>ไม่มี</u> ระบบการประเมิน	7	5.30
<u>ในกรณีที่มีการประเมินผลงานบุคลากร</u>	(n = 125)	
ประเมินผลงานบุคลากร โดย ผู้บังคับบัญชาสูงสุด	11	8.80
ประเมินผลงานบุคลากร โดยผู้บังคับบัญชาตามสายงาน	106	84.80
ประเมินทั้ง 2 รูปแบบรวมกัน	8	6.40

จากตารางที่ 2.2 ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปหน่วยงานของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิตจำแนกแต่ละสาขาวิชา พบว่า

1. ประเภทหน่วยงาน ร้อยละ 18.94 เป็นหน่วยงานราชการ ร้อยละ 5.30 เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 71.21 เป็น หน่วยงานเอกชน และร้อยละ 4.55 เป็นหน่วยงานอื่น ๆ

ประเภทของกิจการกรณีที่เป็นหน่วยงานเอกชน พบว่าร้อยละ 2.13 เป็นกิจการเจ้าของคนเดียว ร้อยละ 7.45 เป็นกิจการห้างหุ้นส่วนจำกัด / สามีญ ร้อยละ 57.45 เป็นกิจการบริษัทจำกัด ร้อยละ 25.53 เป็นกิจการบริษัท (มหาชน) ร้อยละ 5.32 เป็นกิจการประเภทสถานศึกษา และร้อยละ 2.13 เป็นกิจการรูปแบบอื่น ๆ

2. จำนวนบุคลากร / พนักงานในหน่วยงาน ร้อยละ 18.18 มีจำนวนบุคลากร / พนักงานในหน่วยงานน้อยกว่า 10 คน ร้อยละ 28.03 มีจำนวนบุคลากร / พนักงานในหน่วยงานระหว่าง 11 - 30 คน ร้อยละ 9.09 มีจำนวนบุคลากร / พนักงานในหน่วยงานระหว่าง 31 - 50 คน ร้อยละ 5.30 มีจำนวนบุคลากร / พนักงานในหน่วยงานระหว่าง 51 - 70 คน และร้อยละ 2.27 มีจำนวนบุคลากร / พนักงานในหน่วยงาน ระหว่าง 71 - 90 คน ร้อยละ 37.12 มีจำนวนบุคลากร / พนักงานในหน่วยงาน มากกว่า 90 คน

3. วิธีการคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงานในหน่วยงาน ร้อยละ 52.27 ใช้วิธีสอบข้อเขียน ร้อยละ 92.42 ใช้วิธีการสอบสัมภาษณ์ ร้อยละ 33.33 ใช้วิธีสอบปฏิบัติ ร้อยละ 65.91 ใช้วิธีพิจารณาประวัติ / คุณสมบัติ / ประสบการณ์ และร้อยละ 5.30 ใช้วิธีอื่น ๆ เช่น คัดเลือกผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ (3 จังหวัดชายแดนภาคใต้) ใช้การสอบภาษาอังกฤษ สอบถามแนวคิดและวิสัยทัศน์ ทัศนคติ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น

4. สิ่งสำคัญที่สุดในการพิจารณาบุคลากรเข้าทำงานของหน่วยงาน ร้อยละ 17.54 พิจารณาจากระดับผลการศึกษา (GPA) ร้อยละ 29.82 พิจารณาจากระดับการศึกษา ร้อยละ 7.89 พิจารณาจากสถานศึกษา ร้อยละ 32.46 พิจารณาจากประสบการณ์การทำงานวิชาชีพ ร้อยละ 12.28 พิจารณาจากคุณสมบัติอื่น ๆ เช่น พิจารณาทั้งระดับความรู้ความสามารถ และบุคลิกภาพ กิริยามารยาท การพูด ความเหมาะสมของตัว ผู้สมัครกับงานที่ทำ และปฏิภาณไหวพริบ เป็นต้น

5. นโยบายการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน ร้อยละ 96.97 หน่วยงานมีนโยบายการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน ร้อยละ 3.03 ไม่มีนโยบายการพัฒนาบุคลากร

กรณีหน่วยงานมีนโยบายการพัฒนาบุคลากร ร้อยละ 46.88 ใช้วิธีการจัดอบรม อย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ 38.28 ใช้วิธีการสนับสนุนงบประมาณให้บุคลากรไปอบรม / สัมมนา / ดูงาน และร้อยละ 14.84 ใช้ทั้งสองรูปแบบผสมผสานกัน

6. ระบบการประเมินผลงานบุคลากรในหน่วยงาน ร้อยละ 94.70 หน่วยงานมีระบบการประเมินผลงานบุคลากร ร้อยละ 5.30 ไม่มีระบบการประเมินผลงานบุคลากร

กรณีหน่วยงานมีระบบการประเมินผลงานบุคลากร ร้อยละ 84.80 ประเมินผลงานบุคลากร โดยผู้บังคับบัญชาตามสายงาน ร้อยละ 8.80 ประเมินผลงานบุคลากรโดยผู้บังคับบัญชาสูงสุด และร้อยละ 6.40 ประเมินผลงานบุคลากรทั้งสองอย่างร่วมกัน

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

3.1 วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ /วิชาชีพ ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ผลการวิเคราะห์แต่ละด้านมี ดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ /วิชาชีพ

ตารางที่ 3.1.1.1 แสดงจำนวนร้อยละระดับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพ

คุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพ	ร้อยละของระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตวิชาชีพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ /วิชาชีพ					
1.1 ความรู้ทางวิชาการ /วิชาชีพ	11.36	63.64	23.48	1.52	0.00
1.2 สามารถวิเคราะห์ และ ประยุกต์ใช้ความรู้ ทางวิชาชีพ กับงานที่รับผิดชอบ	9.85	57.58	28.79	3.79	0.00
1.3 ความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาชีพ	9.09	67.42	20.45	3.03	0.00
1.4 ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบ	10.61	49.24	34.09	6.06	0.00
1.5 คุณภาพงาน ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์	9.85	59.85	28.79	1.52	0.00
1.6 สามารถนำเสนอข้อมูลด้านวิชาชีพ หรืองานที่รับผิดชอบ ต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อใช้ในการบริหารงานได้	7.58	52.27	35.61	4.55	0.00
1.7 สามารถแสดงความคิดเห็นหรือให้คำแนะนำในงาน วิชาชีพแก่ หน่วยงานได้ดี	9.09	43.18	38.64	9.09	0.00
1.8 สามารถติดต่อ ประสานงานด้านวิชาชีพ กับหน่วยงาน ภายในและหน่วยงานภายนอกอื่น ๆ ได้ดี	15.91	51.52	27.27	5.30	0.00
1.9 สามารถเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและแสวงหา ความรู้ใหม่ ๆ ในการพัฒนางานวิชาชีพ	14.39	53.03	25.00	7.58	0.00
1.10 ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานวิชาชีพ	21.97	54.55	21.21	2.27	0.00

ตารางที่ 3.1.1.2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้/ บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ /วิชาชีพ

คุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพ	ค่าสถิติ (n=132)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ /วิชาชีพ			
1.1 ความรู้ทางวิชาการ /วิชาชีพ	3.85	0.62	พึงพอใจมาก
1.2 สามารถวิเคราะห์ และ ประยุกต์ใช้ความรู้ ทางวิชาชีพ กับงานที่รับผิดชอบ	3.73	0.69	พึงพอใจมาก
1.3 ความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาชีพ	3.83	0.62	พึงพอใจมาก
1.4 ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบ	3.64	0.75	พึงพอใจมาก
1.5 คุณภาพงาน ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์	3.78	0.63	พึงพอใจมาก
1.6 สามารถนำเสนอข้อมูลด้านวิชาชีพ หรืองานที่รับผิดชอบ ต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อใช้ในการบริหารงานได้	3.63	0.69	พึงพอใจมาก
1.7 สามารถแสดงความคิดเห็นหรือให้คำแนะนำในงาน วิชาชีพแก่ หน่วยงานได้ดี	3.52	0.79	พึงพอใจมาก
1.8 สามารถติดต่อ ประสานงานด้านวิชาชีพ กับหน่วยงาน ภายในและหน่วยงานภายนอกอื่น ๆ ได้ดี	3.78	0.77	พึงพอใจมาก
1.9 สามารถเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและแสวงหา ความรู้ใหม่ ๆ ในการพัฒนางานวิชาชีพ	3.74	0.80	พึงพอใจมาก
1.10 ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานวิชาชีพ	3.96	0.72	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยรวมรายข้อ	3.75	0.56	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 3.1.1.1 และตารางที่ 3.1.1.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ /วิชาชีพ พบว่าระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.75) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจระหว่าง 3.96 - 3.52 โดยคุณลักษณะเรื่องความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 3.96) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือคุณลักษณะเรื่องความรู้ทางวิชาการ /วิชาชีพ ($\bar{X}$ = 3.85) และคุณลักษณะเรื่องสามารถแสดงความคิดเห็นหรือให้คำแนะนำในงานวิชาชีพแก่หน่วยงานได้ดี ($\bar{X}$ = 3.52) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป

ตารางที่ 3.1.2.1 แสดงจำนวนร้อยละ ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิต วิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป

คุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพ	ร้อยละของระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตวิชาชีพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป					
2.1 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	23.48	61.36	15.15	0.00	0.00
2.2 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ	2.27	30.30	53.03	14.39	0.00
2.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	15.15	53.03	29.55	1.52	0.76
2.4 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ	15.15	65.15	18.94	0.76	0.00
2.5 ความสามารถในการบริหารจัดการ	3.03	48.48	41.67	6.82	0.00
2.6 ความสามารถในการเรียนรู้งาน และริเริ่มสร้างสรรค์งานที่มีประโยชน์ต่อหน่วยงาน	9.09	50.76	32.58	7.58	0.00
2.7 ความสามารถในการวางแผนงานอย่างเป็นขั้นตอน	5.30	53.03	33.33	8.33	0.00
2.8 สามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็ว และทันตามกำหนดเวลา	14.39	57.58	24.24	3.79	0.00
2.9 ปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรง เวลา) อย่างประหยัด และคุ้มค่า	10.61	56.82	28.45	4.55	0.00
2.10 สามารถตรวจสอบ และติดตามผลการปฏิบัติงาน	7.58	56.82	29.55	6.06	0.00

ตารางที่ 3.1.2.2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป

คุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพ	ค่าสถิติ (n=132)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
2. ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป			
2.1 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	4.08	0.62	พึงพอใจมาก
2.2 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ	3.20	0.71	พึงพอใจปานกลาง
2.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.80	0.74	พึงพอใจมาก
2.4 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ	3.95	0.61	พึงพอใจมาก
2.5 ความสามารถในการบริหารจัดการ	3.48	0.67	พึงพอใจปานกลาง
2.6 ความสามารถในการเรียนรู้งาน และริเริ่มสร้างสรรค์งานที่มีประโยชน์ต่อหน่วยงาน	3.61	0.76	พึงพอใจมาก
2.7 ความสามารถในการวางแผนงานอย่างเป็นขั้นตอน	3.55	0.72	พึงพอใจมาก
2.8 สามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็ว และทันตามกำหนดเวลา	3.83	0.72	พึงพอใจมาก
2.9 ปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรง เวลา) อย่างประหยัด และคุ้มค่า	3.73	0.71	พึงพอใจมาก
2.10 สามารถตรวจสอบ และติดตามผลการปฏิบัติงาน	3.66	0.71	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยรวมรายชื่อ	3.69	0.53	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 3.1.2.1 และตารางที่ 3.1.2.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป มีเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.69) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ระหว่าง 4.08 - 3.20 โดยคุณลักษณะเรื่องความสามารถในการใช้ภาษาไทย ($\bar{X}$ =4.08) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือคุณลักษณะเรื่องความสามารถในการใช้อุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ ($\bar{X}$ =3.95) และคุณลักษณะเรื่องความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ($\bar{X}$ = 3.20) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3. ด้านบุคลิกภาพ

ตารางที่ 3.1.3.1 แสดงจำนวนร้อยละ ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิต วิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ด้านบุคลิกภาพ

คุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพ	ร้อยละของระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตวิชาชีพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. ด้านบุคลิกภาพ					
3.1 การแต่งกาย	28.79	51.52	18.94	0.76	0.00
3.2 มีมารยาท วางตัวได้เหมาะสม	32.58	50.76	16.67	0.00	0.00
3.3 ความมีมนุษยสัมพันธ์	37.88	46.21	12.88	3.03	0.00
3.4 ความเชื่อมั่นในตนเอง	15.91	53.79	25.00	5.30	0.00
3.5 ความเป็นผู้นำ	6.82	38.64	45.45	9.09	0.00
3.6 มีปฏิภาณไหวพริบในการทำงาน	11.36	57.58	28.03	3.03	0.00
3.7 การทำงานร่วมเป็นทีม	28.79	54.55	14.39	2.27	0.00
3.8 การรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น	27.27	56.06	15.91	0.76	0.00
3.9 มีวุฒิภาวะอารมณ์	18.18	53.03	27.27	1.52	0.00
3.10 การให้ความร่วมมือกับผู้ร่วมงาน และหน่วยงาน	31.06	56.06	11.36	1.52	0.00

ตารางที่ 3.1.3.2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ด้านบุคลิกภาพ

คุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพ	ค่าสถิติ (n=132)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
3. ด้านบุคลิกภาพ			
3.1 การแต่งกาย	4.08	0.71	พึงพอใจมาก
3.2 มีมารยาท วางตัวได้เหมาะสม	4.16	0.69	พึงพอใจมาก
3.3 ความมีมนุษยสัมพันธ์	4.19	0.77	พึงพอใจมาก
3.4 ความเชื่อมั่นในตนเอง	3.80	0.77	พึงพอใจมาก
3.5 ความเป็นผู้นำ	3.43	0.75	พึงพอใจปานกลาง
3.6 มีปฏิภาณไหวพริบในการทำงาน	3.77	0.68	พึงพอใจมาก
3.7 การทำงานร่วมเป็นทีม	4.10	0.72	พึงพอใจมาก
3.8 การรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น	4.10	0.68	พึงพอใจมาก
3.9 มีวุฒิภาวะอารมณ์	3.88	0.71	พึงพอใจมาก
3.10 การให้ความร่วมมือกับผู้ร่วมงาน และหน่วยงาน	4.17	0.68	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยรวมรายชื่อ	3.97	0.55	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 3.1.3.1 และตารางที่ 3.1.3.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพ บัญชี ด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ระหว่าง 4.19 - 3.43 โดยคุณลักษณะเรื่องความมีมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.19$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ คุณลักษณะเรื่องการให้ความร่วมมือกับผู้ร่วมงานและหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.17$) และคุณลักษณะเรื่องความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.43$) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

ตารางที่ 3.1.4.1 แสดงจำนวนร้อยละ ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิต วิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ

คุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพ	ร้อยละของระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตวิชาชีพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
4.1 ตรงต่อเวลา	31.06	50.76	17.42	0.76	0.00
4.2 ซื่อสัตย์ สุจริต	46.21	43.18	10.61	0.00	0.00
4.3 ความขยัน อดทน อุตสาหะ	36.36	48.48	13.64	1.52	0.00
4.4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	32.58	54.55	11.36	1.52	0.00
4.5 รักษาความลับของหน่วยงาน และวิชาชีพ	28.79	52.27	18.18	0.76	0.00
4.6 มีระเบียบวินัยปฏิบัติตามกฎกติกาของหน่วยงาน และวิชาชีพ	28.03	60.61	10.61	0.76	0.00
4.7 ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี	37.88	50.76	11.36	0.00	0.00
4.8 มีน้ำใจ เสียสละเพื่อส่วนรวม	41.67	49.24	7.58	1.52	0.00
4.9 มีเจตคติที่ดีต่องานและหน่วยงาน	34.09	54.55	11.36	0.00	0.00
4.10 คำนึงถึงผลประโยชน์ของหน่วยงาน	30.30	56.82	12.88	0.00	0.00

ตารางที่ 3.1.4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

คุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพ	ค่าสถิติ (n=132)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ			
4.1 ตรงต่อเวลา	4.12	0.71	พึงพอใจมาก
4.2 ซื่อสัตย์ สุจริต	4.36	0.67	พึงพอใจมาก
4.3 ความขยัน อดทน อุตสาหะ	4.20	0.73	พึงพอใจมาก
4.4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	4.18	0.69	พึงพอใจมาก
4.5 รักษาความลับของหน่วยงานและวิชาชีพ	4.09	0.70	พึงพอใจมาก
4.6 มีระเบียบวินัยปฏิบัติตามกฎกติกาของหน่วยงาน และวิชาชีพ	4.16	0.63	พึงพอใจมาก

คุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพ	ค่าสถิติ (n=132)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
4.7 ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี	4.27	0.65	พึงพอใจมาก
4.8 มีน้ำใจ เสียสละเพื่อส่วนรวม	4.31	0.68	พึงพอใจมาก
4.9 มีเจตคติที่ดีต่องานและหน่วยงาน	4.23	0.64	พึงพอใจมาก
4.10 คำนึงถึงผลประโยชน์ของหน่วยงาน	4.17	0.64	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยรวมรายด้าน	4.21	0.58	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 3.1.4.1 และตารางที่ 3.1.4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพ บัญชี ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.21) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ระหว่าง 4.36 – 4.09 โดยคุณลักษณะเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต ($\bar{X}$ =4.36) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ คุณลักษณะเรื่องความมีน้ำใจ เสียสละเพื่อส่วนรวม ($\bar{X}$ =4.09) และคุณลักษณะเรื่องรักษาความลับของหน่วยงาน และวิชาชีพ ($\bar{X}$ =4.09) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3.2 เปรียบเทียบ ความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง จำแนกตามตัวแปร ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตาราง 3.2.1 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีเพศ ต่างกัน (N= 100) ต่อคุณลักษณะบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ทั้ง 4 ด้าน

คุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพบัญชี	ชาย N=68		หญิง N=32		t	P
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ / วิชาชีพ						
ด้านความรู้พื้นฐาน ความสามารถทั่วไป	3.93	0.44	3.63	0.60	3.151*	0.002
ด้านบุคลิกภาพ	3.80	0.51	3.62	0.53	1.975*	0.049
ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.01	0.55	3.94	0.56	0.736*	0.463
	4.33	0.49	4.13	0.62	1.979*	0.050
เฉลี่ยรวม	4.02	0.43	3.83	0.52	2.204*	0.029

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 3.2.1 พบว่านายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีเพศต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อคุณลักษณะ บัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ .05

ตารางที่ 3.2.2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้าน	ความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต							
	ปริญญาโท /เอก		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		อื่นๆ	
	(N =20)		(N = 103)		(N = 5)		(N = 4)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ /วิชาชีพ	3.87	0.35	3.74	0.59	3.42	0.65	3.75	0.48
2. ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป	3.76	0.33	3.69	0.56	3.50	0.58	3.50	0.61
3. ด้านบุคลิกภาพ	4.01	0.46	3.99	0.55	3.70	0.72	3.60	0.88
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.31	0.57	4.19	0.59	4.34	0.48	3.95	0.38
รวม	3.98	0.37	3.90	0.51	3.74	0.47	3.70	0.55

จากตารางที่ 3.2.2. พบว่า นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท /เอก ปริญญาตรี ต่ำกว่าปริญญาตรี และอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ย ระดับความพึงพอใจรวม ต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ทั้ง 4 ด้าน คือ 3.98, 3.90, 3.74, และ 3.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 3.2.3 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต (ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน) ต่อคุณลักษณะบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ทั้ง 4 ด้าน

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ / วิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.82	0.27	0.87	0.46
	ภายในกลุ่ม	128	40.21	0.31		
	รวม	131	41.03			
2. ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	3	0.41	0.14	0.48	0.69
	ภายในกลุ่ม	128	36.27	0.28		
	รวม	131	36.68			
3. ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.97	0.32	1.07	0.36
	ภายในกลุ่ม	128	38.69	0.30		
	รวม	131	39.67			
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.56	0.19	0.56	0.64
	ภายในกลุ่ม	128	43.00	0.34		
	รวม	131	43.56			
ภาพรวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.43	0.14	0.58	0.63
	ภายในกลุ่ม	128	31.28	0.24		
	รวม	131	31.71			

จากตารางที่ 3.2.3 พบว่า นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ทั้งรายด้าน และโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3.2.4 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ด้าน	ความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต									
	น้อยกว่า 5 ปี		6 - 10 ปี		11 - 15 ปี		16 - 20 ปี		มากกว่า 20 ปี	
	(N = 19)		(N = 31)		(N =24)		(N =25)		(N = 33)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ /วิชาชีพ	3.65	0.67	3.74	0.51	3.65	0.60	3.82	0.52	3.82	0.55
2. ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป	3.63	0.48	3.67	0.63	3.61	0.40	3.79	0.49	3.72	0.58
3. ด้านบุคลิกภาพ	3.98	0.54	3.95	0.54	3.90	0.56	3.97	0.55	4.02	0.59
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.18	0.58	4.20	0.58	4.11	0.61	4.17	0.57	4.33	0.57
รวม	3.86	0.52	3.89	0.50	3.82	0.50	3.94	0.48	3.98	0.49

จากตารางที่ 3.2.4 พบว่า นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี 6 - 10 ปี 11 - 15 ปี 16 -20 ปี และ มากกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ย ระดับความพึงพอใจรวมต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ทั้ง 4 ด้าน คือ 3.86, 3.89, 3.82, 3.94 และ 3.98 ตามลำดับ

ตาราง ที่ 3.2.5 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน ต่อคุณลักษณะบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ทั้ง 4 ด้าน

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1.ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ /วิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	4	0.71	0.18	0.56	0.69
	ภายในกลุ่ม	127	40.32	0.32		
	รวม	131	41.03			
2. ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	4	0.51	0.13	0.45	0.77
	ภายในกลุ่ม	127	36.17	0.28		
	รวม	131	36.68			
3. ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	4	0.22	0.05	0.18	0.95
	ภายในกลุ่ม	127	39.45	0.31		
	รวม	131	39.67			
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	4	0.81	0.20	0.60	0.66
	ภายในกลุ่ม	127	42.75	0.34		
	รวม	131	43.56			
ภาพรวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	4	0.41	0.10	0.42	0.79
	ภายในกลุ่ม	127	31.29	0.25		
	รวม	131	31.71			

จากตาราง 3.2.5 พบว่า นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ทั้ง 4 ด้าน และโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3.2.6 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี จำแนกตามความสัมพันธ์กับบัณฑิต

ด้าน	ความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต									
	ผู้บังคับบัญชา ระดับต้น (N = 52)		ผู้บังคับบัญชา ระดับกลาง (N = 37)		ผู้บังคับบัญชา ระดับสูง (N = 24)		นายจ้าง (N = 11)		อื่น ๆ (N = 8)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ / วิชาชีพ	3.70	0.63	3.85	0.50	3.61	0.51	3.98	0.48	3.66	0.53
2. ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป	3.73	0.49	3.74	0.53	3.55	0.58	3.73	0.59	3.54	0.53
3. ด้านบุคลิกภาพ	3.99	0.54	3.97	0.58	3.91	0.45	4.12	0.56	3.79	0.76
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.18	0.55	4.24	0.60	4.21	0.54	4.25	0.58	4.19	0.81
รวม	3.90	0.51	3.95	0.51	3.82	0.41	4.02	0.47	3.79	0.63

จากตารางที่ 3.2.6 พบว่านายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีความสัมพันธ์กับบัณฑิต ในฐานะผู้บังคับบัญชาระดับต้น ผู้บังคับบัญชาระดับกลาง ผู้บังคับบัญชาระดับสูง นายจ้าง และใน
ฐานะอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ย ระดับความพึงพอใจรวม ต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ทั้ง 4 ด้าน คือ 3.90, 3.95, 3.82, 4.02 และ 3.79 ตามลำดับ

ตารางที่ 3.2.7 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิตที่มีความสัมพันธ์กับบัณฑิตต่างกัน ต่อคุณลักษณะบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ทั้ง 4 ด้าน

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1.ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ /วิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	4	1.63	0.41	1.31	0.27
	ภายในกลุ่ม	127	39.40	0.31		
	รวม	131	41.03			
2. ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	4	0.84	0.21	0.74	0.57
	ภายในกลุ่ม	127	35.84	0.28		
	รวม	131	36.68			
3. ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	4	0.62	0.16	0.51	0.73
	ภายในกลุ่ม	127	39.04	0.31		
	รวม	131	39.67			
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	4	0.10	0.03	0.07	0.99
	ภายในกลุ่ม	127	43.46	0.34		
	รวม	131	43.56			
ภาพรวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	4	0.48	0.12	0.49	0.74
	ภายในกลุ่ม	127	31.22	0.25		
	รวม	131	31.71			

จากตารางที่ 3.2.7 พบว่า นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีความสัมพันธ์กับบัณฑิตต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะ บัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ทั้งรายด้าน และโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3.2.8 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี จำแนกตามประเภทของหน่วยงาน

ด้าน	ความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต							
	หน่วยงาน		หน่วยงานรัฐ		หน่วยงาน		อื่น ๆ	
	ราชการ		สาขา		เอกชน			
	(N = 25)		(N = 7)		(N = 94)		(N = 6)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ / วิชาชีพ	3.94	0.44	4.23	0.74	3.67	0.56	3.55	0.43
2. ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป	3.93	0.37	4.20	0.69	3.62	0.51	3.22	0.58
3. ด้านบุคลิกภาพ	4.20	0.52	4.36	0.74	3.90	0.53	3.68	0.43
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.45	0.42	4.53	0.81	4.14	0.57	3.85	0.60
รวม	4.13	0.38	4.33	0.72	3.83	0.47	3.58	0.45

จากตาราง 3.2.7 พบว่า นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ของหน่วยงานราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานเอกชน และอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ย ระดับความพึงพอใจรวม ต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ทั้ง 4 ด้าน คือ 4.13, 4.33, 3.83 และ 3.58 ตามลำดับ

ตารางที่ 3.2.9 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีประเภท
หน่วยงานต่างกัน ต่อคุณลักษณะบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ทั้ง 4 ด้าน

ด้าน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. ด้านความรู้ความสามารถ ทางวิชาการ /วิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.37	1.12	*3.81	0.012
	ภายในกลุ่ม	128	37.66	0.29		
	รวม	131	41.03			
2. ด้านความรู้พื้นฐาน ความสามารถทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	3	5.12	1.71	*6.91	0.000
	ภายในกลุ่ม	128	31.56	0.25		
	รวม	131	36.68			
3. ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.38	1.13	*3.98	0.010
	ภายในกลุ่ม	128	36.28	0.28		
	รวม	131	39.67			
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและ จรรยาบรรณในวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.38	1.13	*3.59	0.016
	ภายในกลุ่ม	128	40.18	0.31		
	รวม	131	43.56			
ภาพรวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.70	1.23	*5.64	0.001
	ภายในกลุ่ม	128	28.01	0.22		
	รวม	131	31.71			

จากตาราง 3.2.9 พบว่า นายจ้างผู้ /ใช้บัณฑิต ที่ประเภทหน่วยงานต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะ
บัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ทั้งรายด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ Multiple Comparisons ได้ผลดังตาราง ที่
3.2.6

ตารางที่ 3.2.6 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ Multiple Comparisons

ด้าน	ประเภท หน่วยงาน	ราชการ	รัฐวิสาหกิจ	เอกชน	อื่น ๆ
1. ด้านความรู้ความสามารถทาง วิชาการ /วิชาชีพ	ราชการ	-	-.284	.272*	.394
	รัฐวิสาหกิจ		-	.557*	.678*
	เอกชน			-	.121
	อื่น ๆ				-
2. ด้านความรู้พื้นฐาน ความสามารถทั่วไป	ราชการ	-	-.268	.314*	.715*
	รัฐวิสาหกิจ		-	.581*	.983*
	เอกชน			-	.401
	อื่น ๆ				-
3. ด้านบุคลิกภาพ	ราชการ	-	-.157	.304*	.516*
	รัฐวิสาหกิจ		-	.461*	.673*
	เอกชน			-	.212
	อื่น ๆ				-
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและ จรรยาบรรณในวิชาชีพ	ราชการ	-	-.076	.309*	.602*
	รัฐวิสาหกิจ		-	.386	.678*
	เอกชน			-	.292
	อื่น ๆ				-
ภาพรวมทุกด้าน	ราชการ	-	-.196	.300*	.557*
	รัฐวิสาหกิจ		-	.496*	.753*
	เอกชน			-	.256
	อื่น ๆ				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 3.2.6 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ Multiple Comparisons ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่ประเภทหน่วยงานต่างกัน ในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ /วิชาชีพ นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต หน่วยงานราชการ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจแตกต่างกับ นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต หน่วยงานประเภทเอกชน ส่วนนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกับ นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต หน่วยงานประเภทเอกชน และหน่วยงานประเภทอื่น ๆ

ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต หน่วยงานราชการและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจแตกต่างกับ นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต หน่วยงานประเภทเอกชน และหน่วยงานประเภทอื่น ๆ

ด้านบุคลิกภาพ นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต หน่วยงานราชการและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจแตกต่างกับนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต หน่วยงานประเภทเอกชน และหน่วยงานประเภทอื่น ๆ

ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต หน่วยงานราชการ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจแตกต่างกับ นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต หน่วยงานประเภทเอกชน และหน่วยงานประเภทอื่น ๆ ส่วนหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกับ หน่วยงานประเภทอื่น ๆ

และในภาพรวมทุกด้าน พบว่า นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต หน่วยงานราชการ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจแตกต่างกับ นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต หน่วยงานประเภทเอกชน และหน่วยงานประเภทอื่น ๆ

3.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ / วิชาชีพ ด้านความรู้พื้นฐาน ความสามารถทั่วไป ด้านบุคลิกภาพ และ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ จำแนกตามสาขาวิชา ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแต่ละด้านมี ดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ / วิชาชีพ

ตารางที่ 3.3.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ / วิชาชีพ จำแนกตามสาขาวิชา

คุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพ	สาขาวิชา					
	ACC		AIS		ACC-CP	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ / วิชาชีพ						
1.1 ความรู้ทางวิชาการ / วิชาชีพ	3.81	0.65	3.84	0.58	3.89	0.63
1.2 สามารถวิเคราะห์ และ ประยุกต์ใช้ความรู้ ทางวิชาการ กับงานที่รับผิดชอบ	3.72	0.68	3.74	0.58	3.74	0.77
1.3 ความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาชีพ	3.89	0.60	3.77	0.56	3.79	0.69
1.4 ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบ	3.69	0.77	3.61	0.72	3.62	0.77
1.5 คุณภาพงาน ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์	3.85	0.68	3.68	0.54	3.77	0.63
1.6 สามารถนำเสนอข้อมูลด้านวิชาชีพ หรืองานที่รับผิดชอบ ต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อใช้ในการบริหารงานได้	3.65	0.78	3.58	0.56	3.64	0.67

คุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพ	สาขาวิชา					
	ACC		AIS		ACC-CP	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.7 สามารถแสดงความคิดเห็นหรือให้คำแนะนำในงานวิชาชีพแก่นักเรียนได้	3.57	0.88	3.48	0.63	3.49	0.78
1.8 สามารถติดต่อประสานงานด้านวิชาชีพ กับหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกอื่น ๆ ได้ดี	3.81	0.87	3.77	0.76	3.74	0.67
1.9 สามารถเรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมและแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ในการพัฒนางานวิชาชีพ	3.69	0.82	3.81	0.75	3.77	0.81
1.10 ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานวิชาชีพ	3.85	0.79	3.94	0.63	4.11	0.70
รวม	3.75	0.61	3.72	0.48	3.76	0.56

จากตารางที่ 3.3.1 ผลการประเมินเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ / วิชาชีพ จำแนกตามสาขาวิชา พบว่านายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต มีระดับความพึงพอใจ เฉลี่ยต่อบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) ระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) บัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี ระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และบัณฑิตสาขา วิชาการระบบสารสนเทศทางการบัญชี ระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) ซึ่งไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

สาขาวิชาการบัญชี นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ / วิชาชีพ เรื่องความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.98$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือคุณลักษณะเรื่องคุณภาพงาน ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ และความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.85$) ตามลำดับ

สาขาวิชาการระบบสารสนเทศทางการบัญชี นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ / วิชาชีพ เรื่องความมุ่งมั่น ในการปฏิบัติงานวิชาชีพ ระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือคุณลักษณะเรื่องความรู้ทางวิชาการ / วิชาชีพ ($\bar{X} = 3.84$) และเรื่องความสามารถเรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมและแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ในการพัฒนางานวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.81$) ตามลำดับ

สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ / วิชาชีพ เรื่องความมุ่งมั่น ในการปฏิบัติงานวิชาชีพ ระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ คุณลักษณะเรื่องความรู้ทางวิชาการ / วิชาชีพ ($\bar{X} = 3.89$) และเรื่องความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.79$) ตามลำดับ

2. ความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป

ตารางที่ 3.3.2 เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิต วิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป จำแนกตามสาขาวิชา

คุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพ	สาขาวิชา					
	ACC		AIS		ACC-CP	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
2. ด้านความรู้พื้นฐาน ความสามารถทั่วไป	4.09	0.62	4.06	0.57	4.09	0.65
2.1 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	3.15	0.81	3.39	0.62	3.15	0.62
2.2 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ	3.65	0.76	3.87	0.72	3.94	0.70
2.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.91	0.59	3.90	0.65	4.02	0.61
2.4 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ	3.52	0.77	3.52	0.57	3.40	0.61
2.5 ความสามารถในการบริหารจัดการ	3.69	0.84	3.45	0.77	3.64	0.64
2.6 ความสามารถในการเรียนรู้งาน และริเริ่มสร้างสรรค์งานที่มีประโยชน์ต่อหน่วยงาน	3.56	0.74	3.39	0.72	3.66	0.70
2.7 ความสามารถในการวางแผนงานอย่างเป็นขั้นตอน	3.85	0.71	3.61	0.80	3.94	0.64
2.8 สามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็ว และทันตามกำหนดเวลา	3.70	0.72	3.55	0.77	3.89	0.63
2.9 ปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรง เวลา) อย่างประหยัด และคุ้มค่า	3.70	0.72	3.55	0.68	3.68	0.73
2.10 สามารถตรวจสอบ และติดตามผลการปฏิบัติงาน	4.09	0.62	4.06	0.57	4.09	0.65
รวม	3.68	0.58	3.63	0.52	3.74	0.47

จากตารางที่ 3.3.2 ผลการประเมินเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิต วิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้พื้นฐาน ความสามารถทั่วไป จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต มีระดับความพึงพอใจ เฉลี่ยต่อบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) ระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) บัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี ระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) และบัณฑิตสาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี ระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) ซึ่งไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

สาขาวิชาการบัญชี นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ด้านความรู้พื้นฐาน ความสามารถทั่วไป เรื่องความสามารถตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ คุณลักษณะเรื่องความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.91$) และความสามารถในการวางแผนงานอย่างเป็นขั้นตอน ($\bar{X} = 3.85$) ตามลำดับ

สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป เรื่องความสามารถตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ คุณลักษณะเรื่องความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.90$) และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.87$) ตามลำดับ

สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป เรื่องความสามารถตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ คุณลักษณะเรื่องความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.02$) และความสามารถในการวางแผนงานอย่างเป็นขั้นตอน และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.94$) ตามลำดับ

3. ด้านบุคลิกภาพ

ตารางที่ 3.3.3 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามสาขาวิชา

คุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพ	สาขาวิชา					
	ACC		AIS		ACC-CP	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	ACC	$\bar{X}$	S.D.
3. ด้านบุคลิกภาพ	4.19	0.73	3.97	S.D.	4.04	0.69
3.1 การแต่งกาย	4.20	0.68	4.00	0.63	4.21	0.72
3.2 มีมารยาท วางตัวได้เหมาะสม	4.19	0.78	4.26	0.68	4.15	0.83
3.3 ความมีมนุษยสัมพันธ์	3.80	0.79	3.87	0.72	3.77	0.79
3.4 ความเชื่อมั่นในตนเอง	3.50	0.77	3.19	0.60	3.51	0.80
3.5 ความเป็นผู้นำ	3.85	0.71	3.58	0.67	3.81	0.65
3.6 มีปฏิภาณไหวพริบในการทำงาน	4.09	0.73	3.97	0.66	4.19	0.74
3.7 การทำงานร่วมเป็นทีม	4.17	0.67	4.00	0.68	4.09	0.69
3.8 การรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น	3.93	0.70	3.71	0.69	3.94	0.73
3.9 มีวุฒิภาวะอารมณ์	4.15	0.68	4.06	0.57	4.26	0.74
3.10 การให้ความร่วมมือกับผู้ร่วมงาน และหน่วยงาน	4.19	0.73	3.97	0.71	4.04	0.69
รวม	4.01	0.56	3.86	0.50	4.00	0.57

จากตารางที่ 3.3.3 ผลการประเมินเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นายจ้างผู้/ผู้ใช้บัณฑิต มีระดับความพึงพอใจ เฉลี่ยต่อ บัณฑิต

สาขาวิชาการบัญชี ระดับมาก ($\bar{X}=4.01$) บัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) ระดับมาก ($\bar{X}=4.00$) และ บัณฑิตสาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี ระดับมาก ($\bar{X}=3.86$) ซึ่งไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า

สาขาวิชาการบัญชี นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ด้านบุคลิกภาพ เรื่องการแต่งกายระดับมาก ($\bar{X}=4.20$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือเรื่องมีมารยาท วางตัวได้เหมาะสมและการให้ความร่วมมือกับผู้ร่วมงานและหน่วยงาน ($\bar{X}=4.19$) ตามลำดับ

สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ด้านบุคลิกภาพ เรื่องมีมารยาท วางตัวได้เหมาะสม ระดับมาก ($\bar{X}=4.26$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ เรื่อง มีวุฒิภาวะอารมณ์ ($\bar{X}=4.06$) และการแต่งกาย การทำงานร่วมเป็นทีม ($\bar{X}=4.00$) ตามลำดับ

สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ด้านบุคลิกภาพ เรื่องมีวุฒิภาวะอารมณ์ ระดับมาก ($\bar{X}=4.26$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ เรื่องการแต่งกาย ($\bar{X}=4.21$) และมีปฏิภาณไหวพริบในการทำงาน ($\bar{X}=4.19$) ตามลำดับ

4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

ตารางที่ 3.3.4 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ จำแนกตามสาขาวิชา

คุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพ	สาขาวิชา					
	ACC		AIS		ACC-CP	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ						
4.1 ตรงต่อเวลา	4.13	0.73	3.84	0.78	4.30	0.59
4.2 ซื่อสัตย์ สุจริต	4.31	0.72	4.13	0.67	4.55	0.54
4.3 ความขยัน อดทน อุตสาหะ	4.22	0.74	3.94	0.68	4.34	0.70
4.4 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	4.13	0.70	4.06	0.57	4.32	0.73
4.5 รักษาความลับของหน่วยงาน และวิชาชีพ	4.11	0.72	4.00	0.68	4.13	0.71
4.6 มีระเบียบวินัยปฏิบัติตามกฎกติกาของหน่วยงาน และวิชาชีพ	4.15	0.60	4.03	0.71	4.26	0.61
4.7 ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี	4.28	0.68	4.13	0.62	4.34	0.64
4.8 มีน้ำใจ เสียสละเพื่อส่วนรวม	4.26	0.76	4.32	0.54	4.36	0.67
4.9 มีเจตคติที่ดีต่องานและหน่วยงาน	4.15	0.68	4.19	0.65	4.34	0.56
4.10 คำนึงถึงผลประโยชน์ของหน่วยงาน	4.17	0.67	4.06	0.63	4.26	0.61
รวม	4.19	0.62	4.07	0.55	4.32	0.53

จากตารางที่ 3.3.4 ผลการประเมินเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ด้าน **คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ** จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นายจ้างผู้/ใช้บัณฑิต มีระดับความพึงพอใจ เฉลี่ยต่อบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี ระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) บัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) ระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) และบัณฑิตสาขา วิชาการระบบสารสนเทศทางการบัญชี ระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) ซึ่งไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

สาขาวิชาการบัญชี นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ด้าน **คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ** เรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต ระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือเรื่องประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี ($\bar{X} = 4.28$) และ มีน้ำใจ เสียสละเพื่อส่วนรวม ($\bar{X} = 4.26$) ตามลำดับ

สาขาวิชาการระบบสารสนเทศทางการบัญชี นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ด้าน **คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ** เรื่องมีน้ำใจ เสียสละเพื่อส่วนรวม ระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ เรื่องมีเจตคติที่ดีต่องานและหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.19$) และความซื่อสัตย์ สุจริต และประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี ($\bar{X} = 4.13$) ตามลำดับ

สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ด้าน **คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ** เรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต ระดับมาก ($\bar{X} = 4.55$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ เรื่องมีน้ำใจ เสียสละเพื่อส่วนรวม ($\bar{X} = 4.36$) ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี ($\bar{X} = 4.34$) ตามลำดับ

3.4 เปรียบเทียบ ความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน จำแนกตามตัวแปร ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.4.1 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ในสาขาวิชาที่ต่างกัน ทั้ง 4 ด้าน

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ /วิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.02	0.01	0.04	0.963
	ภายในกลุ่ม	129	41.00	0.32		
	รวม	131	41.03			
2. ด้านความรู้พื้นฐานความสามารถทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	0.24	0.12	0.42	0.656
	ภายในกลุ่ม	129	36.44	0.28		
	รวม	131	36.68			
3. ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.47	0.23	0.77	0.467
	ภายในกลุ่ม	129	39.20	0.30		
	รวม	131	39.67			

ตารางที่ 3.4.1 (ต่อ)

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.18	0.59	1.79	0.170
	ภายในกลุ่ม	129	42.38	0.33		
	รวม	131	43.56			
ภาพรวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.33	0.16	0.67	0.514
	ภายในกลุ่ม	129	31.38	0.24		
	รวม	131	31.71			

จากตารางที่ 3.4.1 พบว่า นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง สาขาวิชาที่ต่างกัน มีความพึงพอใจ ทั้งรายด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหน่วยงาน

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อความสามารถในการทำงานบัณฑิตวิชาชีพ บัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง กับ บัณฑิตมหาวิทยาลัยของรัฐ และ มหาวิทยาลัยเอกชนได้ผลการวิเคราะห์ดังตาราง

ระดับความสามารถในการทำงานของบัณฑิตวิชาชีพ	บัณฑิตมหาวิทยาลัยของรัฐอื่นๆ		บัณฑิตมหาวิทยาลัยของเอกชน	
	จำนวน (n = 132)	ร้อยละ (100)	จำนวน (n = 132)	ร้อยละ (100)
ดีกว่า	22	16.67	33	25.00
ไม่แตกต่าง	107	81.06	97	73.48
ด้อยกว่า	3	2.27	2	1.52

จากตารางที่ 4.1 แสดงผลการเปรียบเทียบ

4.1 ความคิดเห็นของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อความสามารถในการทำงานบัณฑิตวิชาชีพ บัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง กับ บัณฑิตมหาวิทยาลัยของรัฐอื่น ๆ พบว่า

ร้อยละ 81.06 มีระดับความสามารถในการทำงานไม่แตกต่างกัน

ร้อยละ 16.67 มีความสามารถในการทำงานดีกว่า

ร้อยละ 2.27 มีความสามารถในการทำงานด้อยกว่า

และเมื่อเปรียบเทียบกับ บัณฑิตมหาวิทยาลัยของเอกชนอื่น ๆ พบว่า

ร้อยละ 73.48 มีระดับความสามารถในการทำงานไม่แตกต่างกัน

ร้อยละ 25.00 มีความสามารถในการทำงานดีกว่า

ร้อยละ 1.52 มีความสามารถในการทำงานด้อยกว่า

ตารางที่ 4.2 แสดงความคิดเห็นของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อระดับความสามารถในการทำประโยชน์ของบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ให้กับหน่วยงาน ผลการวิเคราะห์ดังตาราง

ระดับความสามารถการทำประโยชน์ ให้กับหน่วยงานของบัณฑิต	ค่าสถิติ	
	จำนวน (n = 132)	ร้อยละ (100)
มากที่สุด	11	8.33
มาก	87	65.91
ปานกลาง	29	21.97
น้อย	5	3.79
น้อยที่สุด	0	0.00

จากตารางที่ 4.2 แสดงความคิดเห็นของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อระดับความสามารถในการทำประโยชน์ของบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ให้กับหน่วยงาน พบว่า

ร้อยละ 8.33 บัณฑิตสามารถทำประโยชน์ให้กับหน่วยงานในระดับมากที่สุด

ร้อยละ 65.91 บัณฑิตสามารถทำประโยชน์ให้กับหน่วยงานในระดับมาก

ร้อยละ 21.97 บัณฑิตสามารถทำประโยชน์ให้กับหน่วยงานในระดับปานกลาง

ร้อยละ 3.79 บัณฑิตสามารถทำประโยชน์ให้กับหน่วยงานในระดับน้อย

สรุป อภิปรายผลการวิจัย

1. สถานภาพของบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 122 คน เป็นบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี ร้อยละ 38.52 สาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) ร้อยละ 35.25 และบัณฑิตสาขาวิชาการระบบสารสนเทศทางการบัญชี ร้อยละ 26.23 ซึ่งบัณฑิตส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2550 เป็นบัณฑิตเพศหญิง มีระดับผลการเรียนสะสมระหว่าง 2.51 - 3.00 ร้อยละ 39.34 และ 2.00 - 2.50 ร้อยละ 34.43 ระยะเวลาที่ใช้ในการหางานทำของบัณฑิตประมาณ 1 - 2 เดือน บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานภาคเอกชน (บริษัทจำกัด) ตำแหน่งพนักงานบัญชีทั่วไป มีรายได้เฉลี่ย 8,001 - 12,000 บาท /เดือน

บัณฑิตมีความพึงพอใจในงานที่ทำมากที่สุด คือ เรื่องตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา รองลงมาคือ เรื่องระบบงาน และมีความไม่พอใจมากที่สุด คือ เรื่อง ค่าตอบแทน รองลงมา คือ เรื่อง ไม่มีความก้าวหน้าในหน้าที่งาน และระบบงาน ความรู้ความสามารถพิเศษ ที่ส่งเสริมการทำงานของบัณฑิตให้นายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต มีความพึงพอใจ มากที่สุด คือ ความรู้ความสามารถด้านการใช้คอมพิวเตอร์ รองลงมาคือ ความรู้ความสามารถด้านอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการวิเคราะห์งาน การใช้โปรแกรมทางการบัญชี ความสามารถด้านการประยุกต์ความรู้วิชาการมาใช้กับงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านงานเอกสาร การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การติดต่อสื่อสาร

2. สถานภาพของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 132 คน ส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นผู้จัดการ และหัวหน้าฝ่าย / แผนก เป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง 31 - 50 ปี มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป เป็นผู้บังคับบัญชาระดับต้น และสภาพหน่วยงานส่วนใหญ่

เป็นหน่วยงานเอกชนประเภทบริษัทจำกัด ที่มีจำนวนบุคลากรจำนวน มากกว่า 90 คน มีวิธีการคัดเลือกบุคลากร เข้าทำงานในหน่วยงาน ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอบสัมภาษณ์ รองลงมาคือการพิจารณาประวัติ/คุณสมบัติ/ ประสบการณ์ และสิ่งสำคัญที่สุดหน่วยงานจะดูจากประสบการณ์การทำงานวิชาชีพ หน่วยงานมีการพัฒนา บุคลากรโดยวิธีการจัดอบรมอย่างสม่ำเสมอ และมีการประเมินบุคลากรอย่างเป็นระบบ ตามสายงานบังคับ บัญชา

3. ความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง รุ่นที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549 และปี การศึกษา 2550

3.1 ความพึงพอใจด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ /วิชาชีพ พบว่าระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตวิชาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างความ พึงพอใจระหว่างนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี และสาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งใน ภาพรวมและรายข้อ

3.2 ความพึงพอใจด้านความรู้พื้นฐานและความสามารถทั่วไป พบว่าระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตวิชาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างความ พึงพอใจระหว่างนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี และสาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งใน ภาพรวมและรายข้อ

3.3 ความพึงพอใจด้านบุคลิกภาพ พบว่าระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตวิชาชีพในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างความพึงพอใจระหว่างนายจ้าง /ผู้ใช้ บัณฑิต ของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี และสาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งในภาพรวมและรายข้อ

3.4 ความพึงพอใจ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ พบว่าระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตวิชาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างความ พึงพอใจระหว่างนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี และสาขาวิชาการบัญชี (ต่อเนื่อง) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งใน ภาพรวมและรายข้อ

และเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตวิชาชีพบัญชี จำแนก ตามตัว แปร พบว่า นายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีเพศ และประเภทหน่วยงานต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อ คุณลักษณะบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ นายจ้าง /ผู้ใช้ บัณฑิต ที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และ ความสัมพันธ์กับบัณฑิตต่างกัน มีระดับความพึง พพอใจต่อคุณลักษณะบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กรณีประเภทหน่วยงานต่างกัน ความพึงพอใจของนายจ้าง /ผู้ใช้บัณฑิต ต่อคุณลักษณะบัณฑิต วิชาชีพบัญชี ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ งานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2550) พบว่า ความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ใช้

บัณฑิตภาครัฐ และนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิตภาคเอกชน ต่อคุณลักษณะของบัณฑิต มีความพึงพอใจแตกต่างกันในภาพรวม และรายข้อ ยกเว้น ข้อความสามารถในการเรียนรู้ ศึกษาเพิ่มเติมและแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อพัฒนางาน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รัชฎาธิโสภาคและคณะ (2548) พบว่า ความพึงพอใจของนายจ้างต่อคุณลักษณะของบัณฑิต จำแนกตามประเภทของนายจ้างของหน่วยงานราชการ / รัฐวิสาหกิจ กับ นายจ้างของหน่วยงานเอกชน มีความพึงพอใจ แตกต่างกันในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหน่วยงาน

4.1 ความคิดเห็นของนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อความสามารถในการทำงานบัณฑิตวิชาชีพ บัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง กับ บัณฑิตมหาวิทยาลัยของรัฐอื่น ๆ พบว่า

ร้อยละ 81.06 มีระดับความสามารถในการทำงานไม่แตกต่างกัน

ร้อยละ 16.67 มีความสามารถในการทำงานดีกว่า คือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านปฏิภาณไหวพริบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความขยัน ความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา และมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น

ร้อยละ 2.27 มีความสามารถในการทำงานด้อยกว่า คือ ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และการปฏิบัติตามระเบียบวินัยของหน่วยงาน

และเมื่อเปรียบเทียบกับ บัณฑิตมหาวิทยาลัยของเอกชนอื่น ๆ พบว่า

ร้อยละ 73.48 มีระดับความสามารถในการทำงานไม่แตกต่างกัน

ร้อยละ 25.00 มีความสามารถในการทำงานดีกว่า คือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านปฏิภาณไหวพริบ และสามารถเข้าใจงานได้รวดเร็ว ทำงานอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

ร้อยละ 1.52 มีความสามารถในการทำงานด้อยกว่า คือ ด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ขององค์กร

4.2 ความสามารถในการทำประโยชน์ของบัณฑิตวิชาชีพบัญชี ให้กับหน่วยงาน พบว่า

ร้อยละ 65.91 บัณฑิตมีความสามารถในการทำประโยชน์ให้กับหน่วยงานในระดับมาก

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของหน่วยงาน ต่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตวิชาชีพบัญชี โดยนายจ้าง / ผู้ใช้บัณฑิต สรุปได้ดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถที่จำเป็นต้องมีในวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ความสามารถในการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ และอุปกรณ์สำนักงาน ความสามารถด้านการบริหารจัดการ ความรู้เรื่องภาษีอากร ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ

2. ด้านทักษะที่สำคัญที่บัณฑิตวิชาชีพบัญชี จำเป็นต้องมี ได้แก่ ทักษะการติดต่อสื่อสาร (ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ) ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทักษะการบริหารจัดการ

3. ด้านอื่น ๆ ได้แก่ การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ มีปฏิภาณไหวพริบ มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สรุปข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตวิชาชีพบัญชีของสถาบัน ดังนี้

1. การเรียนการสอนวิชาในหลักสูตร อาจารย์ควรให้นักศึกษาได้ฝึกการเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ นอกจากในชั้นเรียน เพื่อฝึกให้นักศึกษาใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และเกิดความคิดสร้างสรรค์ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุและผล
2. สถาบันควรเน้นการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ทางด้านวิชาการ /วิชาชีพให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง และควรให้มีการฝึกงานจำนวน 2 ครั้งคือ ฝึกเมื่อจบการศึกษาชั้นปีที่ 2 และ ฝึกเมื่อจบการศึกษาชั้นปีที่ 3 เพื่อให้นักศึกษามีทักษะด้านต่าง ๆ ในงานวิชาชีพเพิ่มขึ้น
3. สถาบันควรเพิ่มการเรียนการสอนวิชาทางด้านคอมพิวเตอร์ เพื่อให้นักศึกษามีความรู้เกิดทักษะทางด้านเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาวิชาชีพ ให้จบไปเป็นบัณฑิตวิชาชีพที่มีคุณภาพ
4. สถาบันควรเพิ่มการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษทั้งด้านการอ่าน การเขียน การฟังและการพูดให้สามารถสื่อสารได้ถูกต้อง
5. สถาบันควรส่งเสริมให้นักศึกษาทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้มากขึ้นเพื่อฝึกทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร การบริหารจัดการ การเป็นผู้นำ การแสดงความคิดเห็น และการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ รวมถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงพาณิชย์. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2543. ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ.2543 ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 (ออนไลน์).
สืบค้นจาก: <http://www.dbd.go.th/thai/sara/sarananu.phtml?recno=23&type=4>
[21 พฤษภาคม 2551]
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ศูนย์วิจัยธุรกิจ. 2550. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่รับปริญญาในปี พ.ศ.2549. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. คณะวิทยาการจัดการ. 2548. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ปีการศึกษา 2546-2547. นครปฐม : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2549. รายงานประจำปีการประเมินคุณภาพ. ตรัง : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (อัดสำเนา)
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. กองแผนงาน. งานวิจัยสถาบัน. 2550 ก. ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รุ่นปีการศึกษา 2549. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
..... 2550 ข. รายงานความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รุ่นปีการศึกษา 2548. สงขลา : งานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ. 2547. หลักสูตร บริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี(ต่อเนื่อง). ตรัง : คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (อัดสำเนา)
- เบญจวรรณ ชุนทดกาญจน์. 2551. "ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย", วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. 28 (มกราคม-มีนาคม), 126-148.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2543. จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- รัชฎา ธิโสภา และคณะ. 2545. ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รุ่นปีการศึกษา 2543. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง และอัญชลี โพธิ์ทอง. 2542. การบริหารบุคลากรและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (ออนไลน์).
สืบค้นจาก : <http://e-book.ram.edu/e-book/ea733/ea733.htm> [21 พฤษภาคม 2551]

สุภาลักษณ์ ชัยอนันต์. 2540. "ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกมะเขือเทศ แบบมี
สัญญาผูกพันในจังหวัดลำปาง", (ออนไลน์). วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
ส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สืบค้น

จาก:http://library.cmu.ac.th/digital_collection/etheses [20 พฤษภาคม 2551]

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ป. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 (ออนไลน์). สืบค้นจาก:

http://www.onec.go.th/Act/law2542/index_law254.htm [15 พฤษภาคม 2551]

อุทัยพรรณ สุดใจ. 2545. "ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
ไทยจังหวัดชลบุรี", วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาประยุกต์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (สำเนา)

Gilmer, V.B. 1966. Applied psychology : Problems in living and work. New York : McGraw-Hill.

Wloman, P.B. 1971. The Principles of Leadership : New Perspective. New Jersey : Printice Hall.